

ΕΙΝΑΙ πικρόν, σκληρόν, μαραίνει μίαν
ευαίσθητον καὶ ἀγνὴν ψυχὴν, ἢ ἀγάπῃ, ἣν
ἐνῶ αἰσθάνεται τις νὰ τοῦ πλημμυρῇ τὰ
στήθη, δὲν ἔχει κανένα νὰ τὴν ἐκτιμῇσῃ ἢ
πρὸς ὃν νὰ τὴν διοχετεύσῃ.

* Τῶν γυναικῶν ὁδηγὸς εἶναι ἡ καρδία
ἢ ἡ φαντασία. Μὲ τὴν λογικὴν δὲν θὰ
κατορθώσῃς ποτὲ νὰ τὰς πείσῃς.

* Ἡ μεγαλειτέρα ψυχρότης, ἀλλὰ καὶ τὸ
μεγαλειτέρον ἐγερτήριον τοῦ ἔρωτος εἶναι ἡ
ἀμφιβολία.

* Ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα, εἶναι δυνατόν, νὰ
ὑπάρξωσι καὶ καλὰ ἀντίγραφα, ἂν καὶ εἶναι
σπάνια. Ὡς πρὸς τὴν καρδίαν ὅμως μόνον
τὰ πρωτότυπα ἔχουν ἀξίαν. Πάντα τὰ λοιπὰ
εἶναι γελοιογραφαί.

* Αἱ γυναῖκες ἔχουσι μακρὰ μαλλιά καὶ
κοντὰς ἰδέας.

* Ἡ γυνὴ δύναται νὰ ὀνομασθῇ φιλα-
λήθης, ὅταν δὲν λέγῃ ψεύματα ἄνευ αἰτίας.

* Ὁ ἔρως, ὅπως αἱ χελιδόνες φέρει εὐτυ-
χίαν εἰς τὰς οἰκίας, εἰς τὰς ὁποίας εἰσέρχεται.

* Εἰς τὸν ἔρωτα πρέπει ὅπωςδὴποτε νὰ
ἐκλέγῃ κανεὶς, μετὰ τῆς ἡδονῆς, τοῦ νὰ
φαίνεται ἀπίστος καὶ τῆς ὁδύνης τοῦ νὰ τὸν
ἀπατοῦν.

ΠΡΩΤΑ μὲ γλυκοκύνταζες, ὥραία Μιχαέλα,
Μὰ μ' ἔκαμεν ἡ τρεῖλλα
Καὶ εἶπα: Σ' ἀγαπῶ.
Τὴν ἄλλαξες σκοπὸν,
Καὶ μ' ἄφησες χλωμὸ καὶ λυπημένον
—Σὺν αἰνίγμα λυμένον.

Ἀστέρια τρεμολάμπουν
Κί' ἀκτίνες ἀπ' ἀγνάντια
Τὰ δάκρυα τοῦ κρίνου
Στολίζουν' σὰν διαμάντια.

Καὶ μοῦ λείπει, ἔλεγα, καὶ τρέχω στὴ ξανθή:
Ἐκεῖ ὁ πόνος μου ξεσπᾷ,
Καὶ τὴν ῥωτῶ ἂν μ' ἀγαπᾷ.
Ἀκούω: Ξεφοριώσου με, χωρὶς νὰ ταραχθῇ,
Καὶ τρέχουνε ὀλομερῆς τὰ ῥάτια μου σὰν βροῦσι,
Ἀπὸ τὸν ἀδικο καῖμό, ποῦ θέλει νὰ μ' ἀφήσῃ.

✱

✱ Μὲ τὰς γυναῖκας πρέπει πάντοτε νὰ ἐνθυμῆται κανεὶς τὴν παροιμίαν, ὅτι «ὅλαι αἱ ἀλγήθειαι δὲν δύνανται νὰ λεχθῶσιν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.»

✱ Τὸ μέσον διὰ νὰ δώσῃ τις εἰς γυναῖκα νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι εἶναι ὑπέρτερος αὐτῆς, εἶναι νὰ τῇ ἀποδείξῃ ὅτι δύναται καὶ νὰ τὴν παραγκωνίσῃ.

✱ Ὁ σπείρων τὸν ἔρωτα κατὰ τὴν νεότητα, συλλέγει θησαυρὸν διὰ τὸν χειμῶνα τῆς ζωῆς.

✱ Ὅποτεν κατέχεται ἀπὸ μεγάλην συγκίνησιν, ἡ γυνὴ δὲν κλαίει: Τούτου ἕνεκεν τὸ κλάμμα τῆς δὲν ἐκδηλώνει ποτὲ μεγάλην συγκίνησιν.

✱ Αἱ γυναῖκες τὰς ὁποίας καλοῦμεν ἀγγέλους δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰς ἄλλας παρὰ κατὰ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον δύναται τις νὰ τὰς κατακτήσῃ.

✱ Τὰ ἔτη, ἅτινα ἀφαιρεῖ μία γυνὴ ἀπὸ τὴν ἡλικίαν τῆς δὲν χάνονται, καθόσον τὰ προσθέτει εἰς τὴν ἡλικίαν ἄλλων γυναικῶν.

✱ Ἡ γυνὴ γινώσκει νὰ παζαρεύῃ, ὁ ἀνὴρ ποτέ.

✱ Ἐν μεταλλεῖον ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα μὲ τὸν ἔρωτα μιᾶς γυναικός: Οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ πόσον ἀξίζει.

✱ Ἡ ἀγάμία εἶναι μίμησις τῆς ζωῆς τῶν ἀγγέλων.

ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Τι μαύρη θάλασσα εἶναι τὰ δύο σου μάτια:
Τόσες βαρκοῦλες ἄς τὸ ποῦν, καρδιὲς λησμονημένες
Ποῦ μέσα στὴ φουρτοῦνα των ἐγίνηκαν κοιμᾶτια
καὶ φαίνονται βαθειά, βαθειά, ἀκόμη βουλιαγμένες.

✱

✱ Δὲν ὑπάρχει αἰμοδορώτερον ὢν ἀπὸ τὴν γυναῖκα, ὅποτεν δὲν ἀγαπᾷ, καθὼς δὲν ὑπάρχει εὐαίσθητότερον καὶ πλέον ἀφοσιωμένον ὢν, μέχρι τοῦ νὰ ἐνοχλῇ τὸ πρόσωπον πρὸς ὃ εἶναι ἀφοσιωμένον, ἀπὸ τὴν γυναῖκα, ὅταν ἀγαπᾷ.

✱ Ἐὰν μεταβῶμεν ἀπὸ τὴν πραγματικότητα εἰς τὴν ποιήσιν, θὰ ἴδωμεν, ὅτι ὅσον καὶ ἂν προσπαθῶσιν οἱ ποιηταὶ νὰ ἐξιδανικεύσωσι τὴν γυναῖκα, παρομοιάζοντες αὐτὴν πρὸς τὰ βόδια, πρὸς τοὺς ἀστέρας, πρὸς τὴν δρόσον, πρὸς τοὺς ἀγγέλους, πρὸς πᾶν τέλος σύμβολον τῆς ὠραιότητος, ἡ Γυνὴ δὲν ἔπαυσε νὰ ᾔηται πολλάκις ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος. Ἐνθυμεῖσθε δέ, τὸ παλαιὸν ἐκεῖνο ποίημα τοῦ κ. Παλαμᾶ, ὅπου — «ἡ Μαρία ἡ Πενταγώτισσα», συμφώνως μὲ τὴν παράδοσιν τοῦ Λαοῦ ἐμφανίζεται μίαν «νύκτα κατὰμαυρην, μάναν τοῦ τρόμου», εἰς τὸ «φτωγικόν» τοῦ ποιητοῦ, σέρνουσα ὀπισθὲν τῆς, ὡς ἄλλος Βρυκόλακας τοῦ Βαλαωρίτου, ἀπαίσιον ὄμιλον ἐσφαγμένων παιδιῶν,

νέων, ἀνδρῶν, γερόντων, — ὅλων θυμάτων τῆς ἀχορτάστου κακούργου ψυχῆς τῆς, τῆς ἐγκεκλεισμένης εἰς ὥραϊον σῶμα . . .

✱ Πρέπει νὰ ᾔναι τις ἐγωῖστης ἢ μισάνθρωπος διὰ ν' ἀγαπᾷ τὴν ἀγαμίαν.

✱ Εὐγενὴς ἔρως εἶναι ἐκείνος, ὅστις προσπαθεῖ νὰ διορθώσῃ πλάνην ἀγαπωμένης καρδίας μὲ τὸν κίνδυνον νὰ κινήσῃ τὴν ἀποστροφὴν.

✱ Ἡ καρδία βλέπει καλλίτερα ὅ,τι τῆς κρύπτουν ἀπὸ ὅ,τι τῆς δείχνουν.

✱ Ἡ φιλαρέσκεια εἶναι ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ἔρωτος τῶν ἄλλων χάριν τοῦ ἐγωῖσμοῦ.

✱ Τὸ πρόσωπον εἶναι ἡ προσωπὶς τῆς καρδίας.

✱ Ἐνόσω ὑπάρχει γυνή, θὰ ὑπάρχῃ καὶ θρησκεία τοῦ ὥραίου.

✱ Ὁ γάμος εἶναι δεσμός, ὃν στολίζει ἡ ἐλπίς, διατηρεῖ ἡ εὐτυχία καὶ ἐνισχύει ἡ δυστυχία.

✱ Εἰσέτι δὲν εὗρήθῃ ἡ πυξίς, ἵνα ταξιδεύῃ τις εἰς τὴν τρικυμιώδη θάλασσαν τοῦ γάμου.

✱ Πάντοτε ἡ καρδία κατέχεται ὑπὸ τῶν αἰσθημάτων, ἅτινα μετέδωκεν.

✱ Ἡ γυνὴ ὁμοιάζει τὴν σκιάν, ἥτις ἀκολουθεῖ ὅποταν φεύγῃς, καὶ φεύγει ὅταν ἀκολουθῇς.

✱ Σκληροτέρα τοῦ γάμου εἶναι ἡ ἀγαμία τῆς καρδίας.

✱ Ὁ ἀγάμος εἶναι ἀτελὲς ὄν.

ΡΟΔΟΦΥΛΛΑ

ΕΒΙΑΣΤΗΚΕ ν' ἀνθίσ' ἡ μυγδαλιά,
Ἐβιάστηκα κ' ἐγὼ νὰ σ' ἀγαπήσω,
Καὶ μέσα στὴ θεομὴ μου ἀγκαλιά,
Φωλίτσα μυρωμένη νὰ σοῦ χτίσω.

Σκορπίζει δ' ὠθεῖ ἐκείθε ἡ χιονιά,
Τῆς μυγδαλιάς τὰ ἄνθη παρωμένα·
Σκορπίζει καὶ ἡ δίκῃ σου ἀπονιά
Τοὺς πόθους τῆς ψυχῆς μου ἕναν, ἕνα.

ΜΑΡΙΚΑ ΠΙΠΙΖΑ

✱ Ἐὰν ἔχῃσι βραχὺν τὸν ἔρωτα αἱ γυναῖκες, ἔχουσιν ὅμως μακροχρόνιον τὸ μῖσος.

✱ Βαρὺ φορτίον τὸ μυστικόν: Αἱ γυναῖκες πολὺ δυσκολεύονται νὰ τὸ σηκώσουν.

✱ Ἐνῶ ὁ ἀνὴρ ἔχει ἐνώπιόν του εὐρύτατον πεδίον διὰ τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ καὶ τὰς ἰδίας του σκέψεις, ἡ γυνὴ δὲν ἔχει παρὰ τὸ λίαν περιορισμένον πεδίον τῆς οἰκογενείας. Ὁ ἀνὴρ ζῇ, ἀγωνίζεται, φοβεῖται, ἐλπίζει διὰ πράγματα καὶ ἰδέας, ὅχι μόνον διὰ πρόσωπα. Ὁ ἀνὴρ καταμερίζει τὴν ἀγάπην του ἐπὶ πλείστον ἀτόμων, ἐνῶ ἡ γυνὴ τὸναντίον τὴν συγκεντρώνει εἰς ὀλίγα: Εἰς τὸν σύζυγον ἢ τὸν ἑραστήν, εἰς τὰ τέκνα τῆς: Ἐντεῦθεν ἡ δύναμις τοῦ ἀγαπᾶν μὴ καταμεριζομένη, εἶναι ἰσχυροτέρα εἰς τὴν γυναῖκα, κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ ἡ δύναμις τοῦ μισεῖν εἶναι ἰσχυροτέρα—καὶ οὕτω ἡ καρδία τῆς γυναικὸς ἔχει κατὰ τὰς περιστάσεις λάμψεις πυρκαϊῶν καὶ ἐρεθῶδες σκότος, ζωηρὰς ἐξάρσεις τρυφερότητος καὶ κτηνηφῶν ἐκρήξεις ὀμότητος.

✱ Ἡ γυνὴ ἡ ζητοῦσα τὸν «ἐλεύθερον ἔρωτα» εἶναι τυφλὴ καὶ ἀκουσία ἐγὼρὰ τοῦ φύλου τῆς, διότι ὁ ἐλεύθερος ἔρως δι' αὐτὴν σημαίνει περίοδον ἐλευθερίας, ἣν θ' ἀκολουθήσῃ ἀναποφεύκτως ἡ ἐγκατάλειψις καὶ ἡ δυστυχία.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ

ΤΗΝ ὥρα τοῦ θὰ ξεπνυχῶ στὴ νεκρικὴ μου κλίνη
Ἐλα μπροστά μου στάσου,
Στὰ νεκρωμένα μάτια μου νὰ χαραχθῇ, νὰ μείνῃ
Γιὰ πάντα ἡ ζωγραφιά σου.

Μέσ' στὸν αἰῶνιον ὕπνον μου ποῦ αἰῶνια θὰ κοιμᾶμαι,
Θὰ βλέπω τὴ μορφή σου,
Κι' ἂν ἦμαι καὶ ἐστὴν κόλασι, θὲ νὰ θαρῶ πῶς εἶμαι
Μ' ἀγγέλους Παραδείσου.
(1899)

I. ΠΟΛΕΜΗΣ

✱ Κατὰ τὸν ὠραῖον χαρακτηρισμὸν τοῦ Ἀλφρέδου Μυσσέ, ὁ ἔρωσ εἶναι « ἱερὸν καὶ ὑπέροχον πρᾶγμα ».

✱ Ὁ ἔρωσ ὑφίσταται σήμερον κρίσιν, ὅπως ἄλλως τε καὶ ὅλα τ' ἀνθρώπινα αἰσθήματα καὶ πάθη, τὰ διερχόμενα διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων φάσεων. Ἀλλὰ μὲ τοῦτο δὲν σημαίνει καὶ ὅτι ἐξέλιπε τελείως καὶ ὅτι τὸσον ἐπωρώθησαν αἱ καρδίαι καὶ αἱ ψυχαί, ὥστε νὰ ἐξαφανισθῇ πᾶν ἴχνος πλατωνικοῦ ἔρωτος. Ὁ ἔρωσ ὁ ἀληθής, ὁ ἔρωσ ὁ πλήρης πάθους, ὁ ἔρωσ ὁ δραματικός, ὁ ἔρωσ ὅστις βασανίζει καὶ ὅστις φονεύει, εἶναι αἰώνιος ὡς ἡ ἀνθρωπότης. Ἀποτελεῖ διὰ τὰς ψυχὰς ὅ,τι ἡ θερμότης καὶ ὁ ἡλεκτρισμὸς διὰ τὴν γῆν, τὴν δύναμιν τὴν ζωτικήν, τὴν δύναμιν τὴν ὑπέροχον. Ὁ ὕλισμός τῶν νεωτέρων κοινωνιῶν, τὸ πνεῦμα τοῦ ὑπολογισμού, δὲν ἐφόνευσαν τοὺς μεγάλους ὄνειροπόλους, δὲν ἐνέκρωσαν καρδίας διατεθειμένας νὰ προσδεχθῶν καὶ νὰ ὑποβάλωσιν τὸ ἱερὸν τοῦτο αἶσθημα, καὶ ὑπάρχουν ἀκόμη εὐγενεῖς ψυχαί, διατεθειμέναι νὰ παίξουν μὲ τὸ ἄλγος καὶ νὰ χωρατεύσουν μὲ τὸν θάνατον.

Ὁ δ' ἔρωσ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη καὶ θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ᾔναι ὅ,τι περὶ αὐτοῦ ὁ Δουμᾶς καὶ ὁ Μυσσέ ἔλεγον, ἡ σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος, διότι οὔτε ἡ οἰκογενειακὴ ἐστία, οὔτε ἡ πατρίς δὲν δύνανται νὰ ζήσουν ἄνευ ἔρωτος, ἄνευ τῆς ἐνώσεως ἐκείνης, ἥτις καθιστᾷ πολλάκις τ' ἀτελῆ, μέτρια καὶ ἀλγοῦντα αὐτὰ πλάσματα, ἅτινα λέγονται ἄνθρωποι, ὄντα ἰδανικά, τέλεια, ὑπέροχα !

Ὁ ἔρωσ εἶναι εἶδος πατριωτισμοῦ τῶν ψυχῶν. Μᾶς δίδει ὀπτασίαν τοῦ ἰδεώδους, τοῦ ἀγνώστου. Δημιουργεῖ, ἔστω καὶ ἐπ' ὀλίγας στιγμὰς, δι' ἐνὸς φιλήματος ἢ δι' ἐνὸς δακρύου τὸν ὃν ἐκεῖνο τοῦ μέλλοντος, τὸ ὁποῖον προλέγει ὁ Νίτσε, τὸν « ὑπεράνθρωπον ». Τὴν ἡμέραν ποῦ θὰ ἐξαφανίζετο ἀπὸ τοῦ κόσμου τὸ θεῖον τοῦτο αἶσθημα, ἡ ζωὴ θὰ κατεστρέφετο τελείως. Τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἔρωσ δὲν θὰ ἦτο πλέον παρὰ ἀπλή ἡδονή, — ἓνα ψῶν πωλούμενον ἐπιστήμως μὲν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ γάμου, ἡμιεπιστήμως δὲ ὑπὸ χίλια ἄλλα ὀνόματα, ποιητικά ἢ ρεαλιστικά, οἷον εἰδύλλιον, καπρίτσο, ἀθέμιτοι γέσεις, συμβιώσις, — τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ ἔρωσ, ὅστις παρώρμα ἄλλοτε τὸν ἄνθρωπον, τὸν τὸσον ἀσθενῆ ἐκ φύσεως καὶ τὸσον εὐθραστον, πρὸς τὸσον μεγάλα πράγματα, θὰ τὸν κάμνῃ νὰ διαπράττῃ τὰς μεγαλειτέρας ἀνοησίας καὶ ατιμίας . . .

✱ Ἡ γυνὴ ἐγκληματεῖ ἀσυγκρίτως ὀλιγώτερον τοῦ ἀνδρός, (εἰς τὴν Γαλλίαν ἐπὶ 100 κατηγορουμένων μόνον 14 εἶναι γυναῖκες, εἰς δὲ τὴν Ἰταλίαν 9), ἀλλ' ὅποταν ἐγκληματεῖ εἶναι κυνικώτερα, σκληροτέρα, βαρβαρωτέρα, ἀπαισιωτέρα ἀπὸ τὸν ἄνδρα.

✱ Εἰς τὴν γυναῖκα ἀνήκει ἡ « ψυχολογία τῶν ἁκρῶν ». Ἡ μέση ὁδὸς εἶτε εἰς τὸ καλόν, εἶτε εἰς τὸ κακόν, εἶναι ἀγνωστός εἰς αὐτήν. Αἱ ὥραι καὶ ἀχρωμάτιστοι μορφαί, αἱ ὀλίγον καλαὶ καὶ ὀλίγον κακαί, αἵτινες δὲν ἔχουσιν οὔτε τὴν δύναμιν νὰ πράξουν τι γενναῖον, οὔδ' τὴν τόλμην νὰ ἐγκληματίσουν, ἀνέχουσιν εἰς τὸ ἄρβεν φύλον ἰδίως. Ἡ γυνὴ τούναντίον εἶναι ἡ ἀρίστη ἢ ἡ χειρόστη : Καὶ ὅποταν ἀκόμη δὲν φαίνεται φανερά οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς κλεισμένη εἰς τὴν ἁμυραν ἐκείνην ζώνην, ὅπου περιστρέφεται ἡ μεγάλη πλειο-

νότης τῶν ἀνθρώπων, ἀρκεῖ νὰ παρουσιασθῇ μία εὐκαιρία, ὅπως τὴν ἀφυπνίσῃ ἀπὸ τὸν κατ' ἐπίφασιν λήθαργόν της, καὶ ἀμέσως ἀποκαλύπτει τὸν χαρακτήρα αὐτῆς, ὅστις δὲν γνωρίζει ἀρίστους ἢ συγκεχυμένας διαβαθμίσεις χρωμάτων, καὶ ἡ Γυνὴ ἐμφανίζεται κατὰ τὰς περιστάσεις ἀγγελος ἢ δαίμων, φοβερά ἐν τῇ ἀπιστίᾳ της, ἢ ὑπέροχος ἐν τῇ ἐθελουσίᾳ της. . . .

✱ Ἡ καρδιά ποτεῖται ταχύτερον καὶ μακρότερον τοῦ πνεύματος.

✱ Τὸ ποιητικὸν αἶσθημα μιᾶς γυναικὸς εἶναι ἡ Μουσικὴ.

✱ Ἡ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα εἶναι σκοπός. Ὁ ἄνθρωπος διὰ τὴν γυναῖκα εἶναι μέσον.

✱ Ἡ ἀγάπη δὲν ἔχει ἡλικίαν. Εἰς γέροντος Ῥώσ-σος ἡλικίας ἐτῶν 99 ὑπόκυκτόνησεν ἐξ ἔρωτος. Ἡ παρ' αὐτοῦ ἀγαπωμένη ἦτο μόλις δεκαεξαετίας καὶ ὁ ἀτυχὴς γέροντος ἔγραφεν ἐν ἐπιστολῇ του, «ἡ δυσαναλογία τῆς ἡλικίας, εἶναι παραπολὺ μεγάλη διὰ νὰ ἔχω ποτὲ ἐλπίδα ν' ἀγαπηθῶ παρ' αὐτῆς».

✱ Ἡ περισσότερον περιέργος γυνὴ, ἐάν διασκεδάζῃ μὲ τὸν ὁμιλοῦντα, ἐκτιμᾷ μόνον τὸν σιγῶντα.

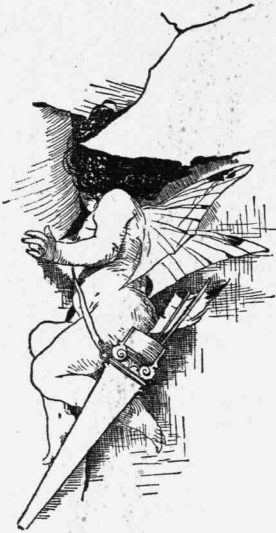
✱ Ὁ ἔρως εἶναι ἡ τελευταία, ὄχι ὁμῶς καὶ ἡ ἐλαφρότερα ἀσθένεια τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

✱ Δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ μίαν γυναῖκα φιλήθη, ὁπότεν δὲν λέγῃ ψεύματα χωρὶς ἀνάγκην.

✱ Τὰ δάκρυα τῶν γυναικῶν εἶναι τὸ εὐθηνότερον ἐμπόρευμα, ὅπερ φέρει μεγάλη κέρδη.

✱ Ἡ ὥραιότης τῆς μορφῆς, εἶναι ἀναντιρρήτως τὸ μᾶλλον ἐπιθυμητὸν ἀπόκτημα διὰ μίαν γυναῖκα, ἀλλ' εἶναι συγχρόνως καὶ δῶρον, ὅπερ προξενεῖ πολλοὺς κινδύνους εἰς τὴν κατοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς πίπτοντας θύματα τῶν βελγύτρων της. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Ἑλένης τῆς Τρωάδος, ἀπὸ τῶν

ἡμερῶν τῆς Κλεοπάτρας, μέχρι τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, ἡ ὥραιότης τῆς γυναικὸς ἔφερε περισσότερον ἴσως ὀλεθρον εἰς τὸν κόσμον, παρὰ εὐτυχίαν καὶ χαρὰν. . .

ΔΕΝ ΝΟΙΩΘΕΙΣ...

ΔΕΝ νοιώθεις ὅτι σ' ἀγαπῶ;
Θέλεις μὲ λόγια νὰ 'στὸ πῶ;
Θέλει τὸ στόμα νὰ 'στὸ πῇ
μὰ δὲν τ' ἀφίν' ἡ ἐντροπή.

Νὰ μὲ κοιτᾷς, νὰ σὲ κοιτῶ,
καὶ τίποτ' ἄλλο δὲν ζητῶ.
Παίρνουν τὰ μάτια τῇ μιᾷ
κ' εἶναι τὸ στόμα... γιὰ φιλιὰ.

✱

✱ Ἡ ζηλοτυπία πάντοτε μετὰ τοῦ ἔρωτος συγγενᾶται, δὲν συναποθνήσκει ὁμῶς πάντοτε μετ' αὐτοῦ.

✱ Τίποτε δὲν φονεύει τόσον καλὰ τὸ γλεῖσι ὅσον ὁ ἀληθὴς ἔρως.

✱ Ὁ μωρὸς ζητεῖ παρ' εὐειδοῦς γυναικὸς ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα της διὰ νὰ δεῖξῃ τὰ δόντια της· ὁ εὐφυὴς τὴν κρύπτει καὶ γελᾷ.

✱ Οἱ ἄνθρωποι δὲν ζῶσιν ἢ διὰ τῆς ἀγάπης.

✱ Τὸ φίλημα εἶναι τὸ τελευταῖον λείψανον τῆς ἀνθρωποφιλίας.

✽ Ἡ καρδιά εἶναι, ὡς τὸ σπέρμα, ἐν μέρος τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὡς αὐτὸ μεταβάλλεται νύκτα καὶ ἡμέραν.

✽ Γάμος ἄνευ ἔρωτος εἶναι ἐμπαιγμός: Ἄνευ φρονήσεως εἶναι λαχεῖον. Μία κυρία εἶπεν: Ὁ γάμος εἶναι πῆδημα ἔς τὰ σκοτεινά.

✽ Ἀγαπώμεθα χωρὶς λόγον. Λησμονούμεθα δέχως αἰτίαν.

✽ Ἐνα τίποτε γεννᾷ τὸν ἔρωτα, καὶ ὅλα τὸν θανατώνουν.

ΣΥΝΝΕΦΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ο Μενεξῆς σκορπῇ τὴ μυρωδιὰ
Σὰν στεναγμὸ μὲ χάρι
Γι' αὐτὸ στενάζει πάντα κι' ἡ καρδιά
Τὸ μῦθό του ποῦ πάρη.

Καὶ δός της μιὰν εὐχὴν νὰ μαραθῇ
Μαζὺ σου σὰν λουλουδί.
— Ἡ μυρωδιὰ ἀντάμα νὰ χαθῇ
Μὲ τὸ στεγνὸ τραγοῦδι.

✽

Ἔλα λουλουδι ἄθρο καὶ δειλὸ
Στὸ στήθος νὰ σὲ βάλλω,
Μὲ τὴν καρδιά νὰ κλάνης ντροπαλὸ
Τὸν πόνο τὸ μεγάλο.

✽

Καὶ δὲν θὰ ἤπῃ ποτὲ πικρὸ σκοπὸ
Ζηλεύοντις μὲ σένα
Ποῦ θάνατο θὲ ναῦρης ζηλευτὸ
Σὲ στήθη ἀγαπημένα . . .

✽

✽ Ἡ γυνὴ ἔχει τάσιν νὰ μεγαλοποιῇ σχεδὸν ὅλα τὰ πράγματα· μόνον ἐν πρᾶγμα δὲν εἶναι φόβος, νὰ ἐξογκώσῃ ποτὲ, τὴν ἡλικίαν της. Ἀκριβέστερον τῶν γυναικῶν ἡ ἡλικία εἶναι ὠρολόγιον, ὅπερ κατὰ μὲν τὰ πρῶτα ἔτη πάντοτε πηγαίνει ἐμπρός, κατὰ δὲ τὸ γῆρας πάντοτε μένει ὁπίσω.

✽ Ἡ γυνὴ τοῦ παρόντος χρόνου ἀποτελεῖται ἀπὸ 15—20 πήχεις ὀθόνης, μετὰξής καὶ ἄλλων ὀλικῶν. Εἶναι σωρὸς ἀπὸ κορδέλλας, πτερὰ καὶ δαντέλλας. Αἱ πλείστα τῶν γυναικῶν εἶναι θαύματα ἀνατομίας. Καρδίαν δὲν ἔχουσιν.

✽ Αἱ γυναῖκες ὁμοιάζουν πρὸς τὰς Ἰσπανικὰς οἰκίας, αἵτινες ἔχουσι πολλὰς μὲν θύρας, ὀλίγιστα δὲ παράθυρα· εἶναι πολὺ εὐκολώτερον νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἢ νὰ ἴδῃ τὰ ἐν αὐτῇ συμβαίνοντα.

✽ Ἡ γυνὴ οὐδέποτε εἰςεύρει ἀκριβῶς τί ἐπιθυμεῖ. Ἀνακινεῖ ζητήματα καὶ ἐκδίδει ἐφημερίδας, μόνον διὰ νὰ κάμῃ θόρυβον. Ἀγαπᾷ τὸ δακτυλίδιον, τὸ σύμβολον τοῦτο τῆς ἰσοβίου ἐνώσεως, μόνον ὅταν ἔχῃ θυγατέρας πρὸς γάμον. Ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς φιλοσοφία τῆς Γυναίκος: Ἐν ἡλικίᾳ 20 ἐτῶν «Ποῖον θὰ πάρω;» Ἐν ἡλικίᾳ 30 ἐτῶν «Ποῖος θὰ με πάρῃ;»

✽ Ἡ γυναικεία ἡλικία εἶναι κεφάλαιον, τὸ ὅποιον ὅσον μεγαλείτερον γίνεται, τόσο μικρότερον τόκον ἀποδίδει.

✽ Ἐντελῶς ἄχρηστος τῆς γυναικὸς ἡ νεότης, χωρὶς τοῦ κάλλους, ἐν ταῦτ' ὁ δὲ ἄχρηστον καὶ τὸ κάλλος, χωρὶς τῆς νεότητος.

✽ Αἱ γυναῖκες, ὅπως τὰ κύματα τῆς θαλάσσης, ἐν ᾧ ὅλαι εἶναι αἱ ἴδιαι, δὲν ὁμοιάζουσιν ἢ μία μὲ τὴν ἄλλην.

✽ Τῶν ἀνδρῶν ἡ τιμὴ αὐξάνει εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ἡ τῶν γυναικῶν ἀνθεῖ ἐν τῇ σκιᾷ.

✽ Ὅσον πλησιάζει τὸ τέλος τοῦ αἵωνος, τοσοῦτον θηλυπρεπέστεροι γίνονται οἱ νεανίσκοι τοῦ συρμοῦ, ἔτι δὲ μᾶλλον ἀνδροικιώτεροι αἱ γυναῖκες.

✽ Ἡ γυνὴ ἐν τῇ εὐτυχίᾳ εἶναι κατὰ πολὺ ὀλιγαρχικότερα τοῦ ἀνδρός.

✽ Εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις, ἡ γυνὴ τοῦ ἀνωτέρου κόσμου ἡ ἐξαιτουμένη διαζύγιον ἔχει ὑπ' ὅψιν ἄλλον ἄνδρα πρὸς γάμον.

✽ Αἱ πλείστα χρηστὰί γυναῖκες εἶναι κεχυμμένοι θησαυροί, οἵτινες κεῖνται ἐν ἀσφαλείᾳ, καθόσον οὐδεὶς ἀναζητεῖ αὐτούς.

✽ Ἐὰν ποθῇς νὰ μάθῃς τὴν ἡλικίαν τοῦ ἵππου, παρατήρησον τοὺς ὀδόντας

του. Ἐὰν ὁμως ἐρωτήσης τὴν ἡλικίαν γυναικός, ἀμέσως θὰ σοῦ δείξῃ τοὺς
ὀδόντας της, καὶ μάλιστα ἐὰν δὲν ᾔναι ἰδιοί της.

✱ Τὸ πρῶτον πράγμα τὸ ὁποῖον πράττουσιν αἱ γυναῖκες, ὅποτεν συναντῶνται,
εἶναι νὰ εὗρῃ ἢ μία τὰ ἄξια γέλωτος τῆς ἄλλης· τὸ δεύτερον νὰ εἴπῃ ἢ μία
τῆς ἄλλης μυρίας κολακείας.

✱ ΑΠΟ ΤΟΝ ΩΡΑΙΟΝ ΚΟΣΜΟΝ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ✱

✱ Ἡ γυνὴ ἀγαπᾷ τὴν συντροφίαν, ὅταν ζητῇ τὴν ἡδονήν. Ἀγαπᾷ τὴν
μόνωσιν, ὅποτεν εἶναι λυπημένη. Τοὺς ὑπερόχους ἄνδρας δὲν τοὺς ἐννοεῖ, δὲν
τοὺς ἐκτιμᾷ, καὶ δὲν τοὺς θαυμάζει· μόνον σεμνύνεται διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν
θαυμασμόν των.

ΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΥΓΟΥΛΑ

ΤΗΝ ἔβλεπα ποῦ μοῦ μίλουσε
μέσ' τὴν αὐγὴ τὴ ζηλεμένη,
ποῦ μοῦλεγε πῶς μ' ἀγαποῦσε,
λαχταριστὴ, ὁδοπλασμένη.

Μὰ ἐγὼ τὰ φλογισμένα χεῖλια
στὰ χεῖλῃ της κολλῶντας μόνο,
ζουφοῦσ' ἀγόσταγα, μὲ ζήλεια,

❀

Καὶ κάπου μοῦ χαμογελοῦσε
κ' ἔγεργε κάπου λυπημένη,
καὶ γιατί νᾶναι μὲ ῥωτοῦσε
τόσο ἡ καρδιά μου πικραμμένη.

❀

Τὰ λόγια της τὰγαπημένα,
τὸ χαμογέλιο καὶ τὸν πόνο,
ποῦχε στὰ χεῖλῃ τὰ γραμμένα.

(1900)

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ

❀ Ἡ γυνὴ κατέσχευεν ἀπάσας τὰς θέσεις, ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς βασιλείσσης
μέχρι τῆς θέσεως τῆς πωλημένης σκλάβας.

❀ Αἱ ἐρωτόληπτοι γυναῖκες συγχωροῦσι μᾶλλον τὰς ἀπερισκεψίας τὰς μεγάλ-
λας, ἢ τὰς ἀπιστίας τὰς μικράς.

❀ Αἱ γυναῖκες δίδουν εἰς τὴν φιλίαν μόνον ὅσον περισσεύει ἀπὸ τὸν ἔρωτα.

❀ Αἱ γυναῖκες ἔχουσι σφόδρα ἀνεπτυγμένον τὸ τῆς ιδιοκτησίας αἰσθημα, ἡ
δὲ ιδιοκτησία περὶ τῆς ὁποίας πρὸ πάσης ἄλλης ἐνδιαφέρονται, εἶναι ὁ σύζυ-
γος αὐτῶν.

❀ Ἡ φιλία δύο γυναικῶν συνήθως συνάπτεται ἐκ τῆς κοινῆς ἑθρας
πρὸς τρίτην.

❀ Εἰς ἄνδρα ἔχοντα πνεῦμα, ἀρμόζει γυνὴ ἔχουσα καρδίαν: Εἶναι πολλὰ δύο
πνεύματα ἐντὸς ἑνὸς οἴκου.

❀ Ὅποτεν κατηγορεῖτε γενικῶς τὰς γυναῖκας ὅλας, ὅλαι ἐξεγείρονται ἐναν-
τίον σας: ὅταν τὰς κατηγορεῖτε ἀνὰ μίαν, ὅλαι συμφωνοῦν μαζὺ σας.

❀ Ἡ καρδιά τῆς γυναίκος ὁμοιάζει πρὸς τὴν χιόνα· ἅμα ὀλίγον ῥυπανθῇ,
μεταβάλλεται εἰς βόρβορον.

❀ Ὅποτεν οἱ ὥραῖοι ὀφθαλμοὶ τῆς γυναίκος σκεπάζωνται ἀπὸ δάκρυα, τότε
ἀρχίζει νὰ μὴ βλέπῃ καθαρὰ ὁ ἄνθρωπος.

❀ Μετὰ τὴν νεωτέραν νῦν παρ' ἡμῖν κοινωνίαν, τὴν προσδεύουσιν πολὺ, οἱ
Γάμοι τοῦ συμφέροντος πολλαπλασιάζονται καὶ δὲν ὑφίστανται παρ' αὐτοί.

❀ Ὁ γάμος κατέστη ἐμπορικὴ πράξις καὶ χρειάζονται Τράπεζαι ἀξιοπίστοι
διὰ νὰ τοποθετήσουν χαλῶς τὰς θυγατέρας τοῦ κόσμου. Τότε μόνον θὰ ἡδυνάτο
τις νὰ διακρίνῃ τὰ κορίτσια, εἰς ἐκεῖνα ποῦ νομφεύονται οἱ γαμβροὶ διὰ προίκα
καὶ ἐκεῖνα, ἅτινα νομφεύονται ἀπὸ εὐσπλαγγνίαν καὶ τὰ ἀνυμφα. Αἱ δύο τελευ-
ταῖαι τάξεις εἶναι αἱ δυστυχεῖς, καὶ αἱ κυρίως πλεονάζουσιν. Ἐκτὸς τῶν ὀλι-
γίστων γάμων, οἵτινες ἀκολουθοῦντες παλαιὰν μόδον, γίνονται ἐξ ἔρωτος, ὅλοι
οἱ ἄλλοι κινδυνεύουσι πολὺ ἀπὸ τὴν μάστιγα τὴν νεωτέραν καὶ τὴν ὁσημέραι
γενικευομένην, τὸ διαζύγιον. Σήμερον ἐν τῇ Ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ τὰ διαζύγια
γίνονται συχνὰ καὶ ὀλίγον ἀπέχουσι ἀπὸ τὴν Γαλλοαμερικανικὴν τελειοποίησιν,
καθ' ἣν τὰ κορίτσια λαμβάνουσιν εἰσιτήρια aller-retour ἀπὸ τὴν πατρι-
κὴν οἰκίαν.

❀ Ἡ θεραπεία ἐν τούτοις τοῦ κακοῦ πρέπει νὰ ᾔναι πολλαπλῇ, ἐξαεῖται
ὁμως ἀπὸ ἀπειρα ἄλλα ζητήματα. Πρὸ παντὸς ἡ ἡθικὴ θεραπεία εἶναι ἡ σπου-
δαιότερα. Πρέπει νὰ λάβωσιν οἱ γάμοι, ὅσοι γίνονται, χαρακτῆρα πατριαρχι-
κώτερον· πρέπει ὀλίγον νὰ παραγκωνισθῇ τὸ συμφέρον· ν' ἀνακτῇσιν οἱ νέοι
καὶ αἱ νέαι καὶ ὁ κόσμος ὅλος ὀλίγον ἰδανισμόν καὶ ὀλίγην ποίησιν. Ἡ ἡ γυνὴ
εἶναι ἀσθενὲς πλάσμα καὶ συνεπῶς μόνον ἐν ποιητικῇ ἱπποτικῇ κοινωνίᾳ δύναται
νὰ ζήσῃ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἀνδρός, ἢ ἄλλως ἡ ἐργασία, μόνῃ ἡ ἐργασία τῶν

γυναικῶν, ἡ βιοπάλη μεταφυτευομένη καὶ εἰς τὸ ἄλλο φύλον, πρέπει νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα.

✱ Εἰς τὰς γυναῖκας ὅλα ἀνάγονται εἰς ζήτημα γάμου. Ὁ ἀνὴρ ἔχει πολλὰς ἀπόψεις δράσεως ἐνώπιόν του. Νῦν ὅμως ἡ γυνὴ δὲν ὀνειρεύεται τίποτε ἄλλο παρὰ ἓνα βίον ἡρεμὸν ἀγάπης καὶ μίαν οἰκογένειαν καὶ τέκνα διὰ ν' ἀναθρέψῃ καὶ ἀνθρώπους διὰ νὰ περιποιηθῇ...

✱ Ἀπὸ τὴν γυναῖκα λείπει ἡ ἀνατροφή καὶ ἡ ἐκπαίδευσις. Ἐὰν ἦτο γενικῶς τὸ γυναικεῖον πνεῦμα ἀνεπτυγμένον, εὐρύτερον ἤθελε κατανοηθῇ ἀμέσως ἡ ἀνάγκη τῆς ἐργασίας.

✱ Πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν, ὅτε δὲν εἶχον μεταφυτευθῇ εἰσέτι εἰς τὰς Ἑλληνικὰς κοινωνίας αἱ νέαι ιδέαι τοῦ ἐφιμυθιωμένου πολιτισμοῦ, ἡ Ἑλληνὶς μήτηρ, ἡ Ἑλληνὶς κόρη, εὐρίσκοντο εἰς τὴν θέσιν των, ἐκεῖ, ὅπου αὐτὴ ἡ φύσις τὰς ἔταξε, τοῦτου δ' ἕνεκα ἡ τύχῃ τῆς γυναικός, οὐδένα ἀπησχόλει, διότι αὕτη ἦτον ἀσφαλὴς. Σήμερον ὅμως, ὅτε τὰ ξενικὰ ἤθῃ, εἰσαχθέντα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἐνεκλιματίσθησαν εἰς τινὰς κοινωνικὰς τάξεις τῶν μεγαλοπόλεων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἰδιαίτερος τῆς πρωτευούσης, τὰ πατροπαράδοτα ἀγνὰ ἑλληνικὰ ἤθῃ, ἡ ἠθικωτάτη ἑλληνικὴ ἀνατροφή, ὑπέστησαν σφοδρότατον κλονισμόν, ὅστις ἐξέβαλεν, ὡς ἦτον ἐπόμενον, καὶ τὴν φύσει ἀσθενῇ γυναῖκα τῆς προτέρας τῆς θέσεως.

✱ Ἡ σύγχρονος μήτηρ ἡ ἐμφορουμένη ἀπὸ τὰς νέας ιδέας, τὴν ἀνατροφήν των τέκνων αὐτῆς ἐμπιστεύεται εἰς τὰς ξενοτρόπους παιδαγωγούς, ὧν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἀγνοεῖται τὸ παρελθόν, καὶ μὲ ἥσυχον συνείδησιν, ὅτι ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολὴν της, τρέχει αὐτὴ εἰς τοὺς περιπάτους, τὰ ἐμπορικά, τὰς διασκεδάσεις (!), ἐνθυμουμένη τὴν οἰκίαν της, μόνον κατὰ τὰς ὥρας τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ὕπνου.

✱ Ἄλλοτε ὁ Γάμος δὲν ἦτο συμφέρον καὶ δὲν ἦτον ὁ πρῶτος σκοπὸς τῆς

φιλίας καὶ τῆς ἐνώσεως δύο νέων. Ἄλλοτε ὑπῆρχεν ὁ ἔρως. Καὶ ὅμως... ἂν ἦτο δυνατόν ν' ἀνασταθῇ ὁ ἔρως διὰ νὰ πληθύνουν οἱ γάμοι. Θὰ ἤρριζον πάλιν οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐννοώσιν, ὅτι εἰς τὸν κόσμον ἡ μόνη ὑπάρχουσα εὐτυχία εἶναι ἡ οἰκογένεια καὶ ὅτι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς οἰκογενείας πρέπει ν' ἀφῆνῃ ὁ καθείς διὰ μίαν στιγμὴν τὴν παλὴν καὶ τὸ συμφέρον καὶ νὰ θεωρῇ τὸν Γάμον ὡς σκοπὸν ἱερόν, ὡς κατὰ τι τὸ ὁποῖον πλησιάζομεν μὲ τρόπον. Κάτω τὸ συμφέρον· κάτω κάθε σκέψις ταπεινὴ, ὅποταν πρόκειται διὰ τὴν συνέχισιν τῆς γενεᾶς καὶ διὰ τὴν πῆξιν μιᾶς φωλεᾶς ὁμοίας μὲ τὴν, τῶν πατέρων μας.

✱ Ὁ ἔρως πρέπει... νὰ εἰσέρχεται ὀλίγον καὶ νὰ ῥίπτῃ ὀλίγον ἀπὸ τὸ μέθυ του διὰ νὰ ἐξαγνίσῃ καὶ νὰ ἐξιδανικεύῃ τὰς πράξεις τῆς ζωῆς. Ἐκαστον πρᾶγμα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον χάνει τὸν γόητρόν του, ἐκφυλίζεται καὶ καταπίπτει, ὅταν χάνει τὸ μυστήριον καὶ τὴν ποίησιν. μὲ τὴν ὁποίαν τὸ περιέβαλον αἱ προηγούμεναι γενεαί. Ἡ Γυνὴ εἶναι ὀλίγον εἰς κατάπτωσιν, ἀκριβῶς, διότι χάνει τὴν ποίησιν της· ὁ Γάμος τὸ ἴδιον.

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

ΓΙΑ δὺὸ ὅπου κ' ἂν πάω
τὸ σιῆθός μου κτυπᾷ
τὴν μιὰ τὴν ἀγαπᾶω
κ' ἡ ἄλλη μ' ἀγαπᾷ.

Τὴν μιὰ τὴν ἀγαπᾶω
γιὰ τὰ μὲ ἀγαπήσῃ
τὴν ἄλλη δὲν ξεχνᾶω
μήπως μὲ λησμονήσῃ.

❧

❧ Μὲ τὰς γυναῖκας ἡ συγχώρει ἡ προσποιεῖται, ὅτι ἀγνοεῖς.

❧ Εἰς τὰ μάτια τοῦ ἀγαπῶντος εἶναι σπανιώτατά τις ἔνοχος ἢ γελοῖος.

❧ Ἡ τιμὴ τῆς γυναίκος εἶναι καὶ τιμὴ τοῦ ἀνδρός. Εἶναι ἡ τιμὴ τῶν τετιμμένων! Ἡ τιμὴ τῆς ἀδελφῆς, τῆς συζύγου, τῆς μητρὸς εἶναι καὶ τιμὴ τοῦ ἀδελφοῦ, τοῦ συζύγου καὶ τοῦ πατρὸς, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ τὴν προστατεύσωσι καὶ νὰ τὴν ἐκδικώσιν.

❧ Ἡ γυνὴ εἶναι φυσικὰ τὸ ἀδύνατον μέρος καὶ ἔχον διαρκῶς ἀνάγκην τῆς προστασίας τοῦ ἀνδρός. Ἡ γυνή, ὑπερτεροῦσα εἰς τινὰ τοῦ ἀνδρός, εἰς ἄλλα ὑστερεῖ αὐτοῦ. Τὰ αἰσθήματα τὴν τυφλώνουν, ἡ φιλαρέσκεια τὴν καθιστᾷ ἀνίκανον νὰ σκεφθῇ, ἡ κολακεία τὴν τρελλαίνει, ὁ ἔρωσ τὴν ὥθει εὐκολώτερον τοῦ ἀνδρός εἰς τὴν ἀπόνοιαν.

❧ Ὅποτε κανεὶς ἀγαπᾶται, δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἄλλην ἀσχολίαν.

❧ Τ' ἀληθῆ δράματα τῆς καρδίας δὲν ἔχουσιν ἐπεισόδια.

❧ Ἡ γυνὴ εἶναι ὄν παθητικόν. Ἡ Φύσις τὴν ἐπλασεν ἀσθενεστέραν, λεπτοτέραν, ἀπαλοτέραν. Εἶναι κηρὸς εὐπλαστός, δεγόμενος πᾶν σχῆμα καὶ πᾶσαν μορφὴν· ἐὰν ὁ ἀνὴρ θέλῃ, δύναται νὰ τὴν μεταπλάσῃ κατὰ βούλησιν. Ἐννεύχοντα ἐννέα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν οἱ σύζυγοι κάμνουσι τὰς συμβίας των τοιαύτας ἢ τοιαύτας...

❧ Ἀρχίσατε, ὦ νεαροὶ φιλιτατοὶ ἀναγνώσταί τῆς «Ποικίλης Στοιᾶς» ν' ἀγαπᾶτε τὰς συζύγους σας, ζητήσατε παρ' αὐταῖς τὴν ἀπόλαυσιν καὶ τὰγαθὰ τοῦ οἰκιακοῦ βίου, ἐντρυφήσατε εἰς τὰς ἀθῶας ἡδονὰς τῆς συζυγικῆς ἐστίας, καταστήσατε αὐτὰς κοινῶν τῶν ἀσχολιῶν, τῶν συμφερόντων, τῶν πόθων, τῶν φιλοδοξιῶν, τῶν ὀνείρων σας, καὶ τότε θὰ ἴδῃτε πῶς καὶ ἡ μᾶλλον ἐλαφρὰ καὶ ἡ μᾶλλον φιλάρεσκος κόρη, ἅμα γενομένη σύζυγός σας, ὀλίγον κατ' ὀλίγον θὰ μεταμορφωθῇ ἐντελὼς καὶ μίαν ἡμέραν θὰ καταστῇ ἡ μᾶλλον πιστή, ἡ μᾶλλον ἀφοσιωμένη καὶ εὐκρινὴς Πηνελόπη.

❧ Ζητήσατε ἐντὸς τοῦ οἴκου σας καὶ οὐχὶ ἐκτὸς αὐτοῦ τὴν εὐτυχίαν. Μὴ θεωρεῖτε τὸν Γάμον ὡς μέσον πρὸς ἐπίτευξιν ἄλλων ἰδίων σκοπῶν καὶ βλέψεων σας, ἀλλ' αὐτὸν τοῦτον ὡς τὸ τελικὸν ἀγαθόν, ὡς τιμαλφὴ θησαυρόν, ἐν ᾧ ἐμπερικλείεται καὶ κρύπτεται ἀπέραντος ποσότης εὐδαιμονίας. Εἶναι παράδεισος ἀληθῆς ἡ συζυγικὴ ἐκείνη ἐστία, ἐν ᾗ βασιλεύει ἡ εἰρήνη, ὁ ἔρωσ καὶ ἡ φιλοστοργία, ταῦτα δὲ πάντα, ὅταν θέλῃ ὁ ἀνὴρ, δύναται εὐθὺς νὰ τὰ ἐμπνεύσῃ καὶ ἐμμετεῦσῃ εἰς τὴν σύζυγον καὶ εἰς τὰ τέκνα του.

❧ Αἱ γυναῖκες ἔχουσι κεκρυμμένην καρδίαν, τὴν ὁποῖαν δεικνύουσι μόνον εἰς ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἀγαπῶσιν.

❧ Εἰς τὸν ἔρωτα ὅπως καὶ εἰς τὴν θήραν συμβαίνει πάντοτε τὸ ἀπρόοπτον.

❧ Ὑπάρχει διὰ τὰς γυναῖκας τέχνη νὰ λέγουν τὸ πᾶν δίχως νὰ λέγουν τίποτε συγχρόνως.

❧ Μία γυνὴ ἐρυθρᾷ ὀλιγώτερον διὰ τὰ ἐλαττώματα, ἢ διὰ τὰ γελοῖα τοῦ ἀνδρός τῆς.

❧ Μία ἀσχημὴ γυνὴ πρέπει νὰ ᾔναι πολὺ μωρὰ διὰ νὰ ᾔναι κακὴ.

❧ Φίλημα γυναικὸς = φίλημα Ἰούδα.

❧ Οἱ καλλίτεροι γάμοι εἶναι ἐκεῖνοι ποῦ δὲν γίνονται ποτέ.

❧ Ματιὰ ὥραίας γυναικός, δηλαδὴ γυναικὸς ἀγαπωμένης, αὐτὸ καὶ μόνον

μᾶς διανοίγει ἀπεράντους ὁρίζοντας εὐτυχίας. Ματιὰ εὐφυοῦς ἀνθρώπου διανοίγει ὁρίζοντας τέρψεως.

✽ Ἡ καρδία μιᾶς γυναίκος τοῦ κόσμου εἶναι ὅπως καὶ τὸ ῥεσιωράν. Οἱ πρωτοὶ ἐλθόντες παραχωροῦσι τὴν θέσιν τους εἰς τοὺς νεοερχομένους.

✽ Ἡ καρδία ἀναγνωρίζει ταχύτερον τῶν ὀφθαλμῶν.

✽ Εἰς δύο περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπεται ἡ δειλία· εἰς τὸν πόλεμον καὶ εἰς τὸν ἔρωτα.

✽ Μέχρι τῶν 30 ἐτῶν ἀγαπῶμεν τὴν γυναῖκα διὰ τὸν ἔρωτα· ἄνω τῶν 30 ἀγαπῶμεν τὸν ἔρωτα διὰ τὴν γυναῖκα.

✽ Τὸ ἀγαπᾶν ἀπαξ εἶναι αἰσθημα· δις εἶναι τέχνη· τρίς — ὦ! Θεέ μου!

✽ Διὰ τὸν ἔρωτα δὲν ὑπάρχει μέτρον χρόνου· ὅποτεν πάσχη, ἡ στιγμή εἶναι αἰών· ὅταν εὐδαιμονῇ, ὁ αἰὼν εἶναι στιγμή. Διὰ τοῦ ἔρωτος καὶ μόνου κατορθώνει ὁ ἄνθρωπος τὸ μέγιστον μαθηματικὸν θαῦμα, νὰ μετρᾷ τὸ ἀπείρως μικρὸν μὲ τὸ ἀπείρως μέγα.

✽ Αἱ γυναῖκες δὲν ἀγαπῶσι τοὺς ἀκριτομήτους καὶ τοὺς φλυαροὺς, ὅσον καὶ ἂν ᾖ πνευματώδεις. Προτιμοῦν ἄνδρα ὀλιγόλογον, ἔχοντα θέλγητρον μυστηρίου, ἀπὸ τ' ὅποιον οὐδεὶς ἐννοεῖ τίποτε... οὐδ' αὐταί.

ΣΤΗΝ ΑΠΙΣΤΗ!

Με τὴν καρδιά σου νόμιζα πῶς θαρμενίζω πρὸς:

Ἐάφρου σιφοῦνι ἀπιστίας σ' ἀρπάξει μακρονά μου,

Με μιᾶς ἰνέηκε ἡ πίστη μου, βουλιάξαν τὰ ὄνειρά μου,

Γυναῖκα νὰ βοεθῇς καὶ σὺ, δὲν τῶλμιζα... τί κοῖμα.

✽

✽ Ἡ γυνὴ εἶναι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πεινάν της παρὰδοξος· δύναται νὰ περιφρονήσῃ πινάκιον βασιλικῆς τραπέζης διὰ νὰ γλύψῃ τὴν καραβάναν τοῦ τελευταίου ἀνακτορικοῦ φρουροῦ.

✽ Περιφρονεῖ τις τὴν γυναῖκα ὡς ὑποκείμενον, τὴν λατρεύει ὡς ἀντικείμενον καὶ τὴν μισεῖ ὡς κατηγορούμενον.

✽ Ἐὰν οἱ ἔρασταὶ ἡδύναντο νὰ πλάσσουν τὸν κόσμον καὶ ἐκ δευτέρου, θὰ ἔπλαττον ἀντὶ ἀνθρώπου μίαν γιγαντώδη καρδίαν μόνον, καὶ ἄνωθεν αὐτῆς θὰ προσεκόλλων μίαν κεφαλὴν, ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ βλέπῃ καὶ χεῖλη διὰ νὰ φιλῇ.

✽ Ἡ εὐμορφότερη γυνὴ τοῦ κόσμου εἶναι ἐκείνη ποῦ ἀγαπᾷ κανεὶς.

✽ Βιβλίον περὶ ἔρωτος εἶναι σχεδὸν πάντοτε αὐτοβιογραφία.

ΚΑΚΟ σοῦ ἔκαμα κι' ἐγὼ

Κακό μοῦ ἔκανες καὶ σὺ

Ὅμως ἀφοῦ δὲν ἤμπορεῖ

Ἐνας τὸν ἄλλον νὰ μισῇ,

Ἄς λησμονήσωμεν λοιπὸν

Τὰ τόσα περασμένα

Κι' ἄς ζῶ ἐγὼ γιὰ σένα

Κι' ἄς ζῇς ἐσὺ γιὰ μένα.

✽

✽ Πόσον περίλυπος γίνεται ἡ ψυχὴ, ὅταν λυπεῖται διὰ τοῦ ἔρωτος.

✽ Ἐρως, ὁ ἀσπασμὸς τῶν ἀγγέλων πρὸς τὰ ἄστρα.

❀ Πάσχεις διότι ἔρως, ἀγάπα πλειότερον. Τὸ ν' ἀποθάνῃ τις ἐξ ἔρωτος εἶναι τὸ αὐτὸ νὰ ζῇ ἐξ ἔρωτος.

❀ Βλέπεις ἐν ἄστρον· τὸ βλέπεις διὰ δύο αἰτίας· διότι φεγγοδολεῖ καὶ διότι εἶναι ἀκατανόητον. Ἀλλὰ πλησίον σου ἔχεις ἄλλην μαρμαρυγὴν, γλυκυτέραν ταύτην, ἄλλο μεῖζον μυστήριον, — τὴν Γυναικα.

ΣΤΟ ΚΟΤΙΛΛΙΟΝ

Στο κοτιλλὸν κάποιος τῆς ῥαίνει
Τὰ μαῦρα, μαῦρά της μαλλιά
Μ' ἄσπρα χαρτάκια ἓνα σωρό,
Κ' ἐμοίαζε μέσα στοῦ χορὸ
Σὰν κινητὴ ἀμυγδαλιά
Μοσχομυριανθισμένη.

Χαρὰ στὸν ἄνεμο ποῦ μ' ἔννοια,
Χαρὰ στὸν ἄσπλαγγο βορρῶ
Ποῦ θὰ κινήσῃ μὲ ὁρμὴ
Τῆς μυγδαλιᾶς μας τὸ κορμὶ
Καὶ σκορπισθοῦν κατὰ μεριά
Τ' ἄνθη τῆς τὰ χαρτένια.

❀

❀ Ἀρκεῖ ἐν μειδίαμα στελλόμενον μακρόθεν ὑπὸ νεαρᾶς γυναικός, ἵνα ἡ ψυχὴ εἰσέλθῃ εἰς τὰ μέλαθρα τῶν ὀνείρων.

❀ Ὅποιον καθιστᾷ κενὸν ἡ ἀπουσία τοῦ ὄντος, τοῦ μόνου πληροῦντος τὰ σύμπαντα! ὦ! Πόσον εἶναι ἀληθές ὅτι τὸ ὄν τὸ ἐρώμενον καθίσταται Θεὸς τοῦ ἀνθρώπου! Πάντες θὰ ἐξήλθουν αὐτὸ καὶ ὁ Θεός, ἐάν, ὡς Πατὴρ τῶν ὅλων δὲν ἐδημιούργει τὴν κτίσιν διὰ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν ψυχὴν διὰ τὸν ἔρωτα.

❀ Εἶσαι πέτρα; Γενοῦ μαγνήτης. Εἶσαι φυτὸν; Γενοῦ αἰσθητικὴ ἀκαχία. Εἶσαι ἄνθρωπος; Γενοῦ ἔρως.

Τι τὸ θές; Ὅλο τὸ χρόνο
θᾶχουμε τὸ ἴδιο χάλι,
Θὰ θυμῶνῃς, θὰ θυμῶνῃς
θαγαπίζουμε καὶ πάλι.

Γελᾷς ἐσὺ καὶ κλαίω ἡ γῶ,
σὰν ἔρχομαι οἰμὰ σου·
Γλυκύτερος ὁ πόνος μου
ἀπ' τὴν τρελλὴν χαρὰν σου.

❀

❀ Μοιρολάτριάς κατὰ φύσιν ἡ Γυνὴ ἀνέχεται τὴν δυστυχίαν, ἀλλὰ πρὸ παντὸς δὲν ἀφίνει τὴν εὐτυχίαν νὰ τῆς φύγῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας. Καὶ εὐτυχία δι' ἓνα θνητὸν εἶναι ἡ μὴ χειροτέρευσις τῶν δεινῶν ἢ τὸ πολὺ ἡ σχετικὴ βελτίωσις τῆς προτέρας καταστάσεως. Αὐτὴν τὴν βελτίωσιν πρέπει ὁ Γάμος νὰ δίδῃ εἰς τὴν θέσιν τῆς γυναικός, βεβαίως δὲ ἡ προικοθηρία δὲν εἶναι τὸ καταλληλότερον μέσον διὰ νὰ πληρῶσῃ ὁμοίως ὑποχρεώσεις.

❀ Εἶναι ἔρωτες μετ' ἐκτιμήσεως καὶ ἔρωτες τυχαῖοι. Οἱ πρῶτοι οὐδέποτε ἐπιφέρουν τὴν δυστυχίαν, οἱ δεύτεροι ὑπῆρξαν πάντοτε ἡ βάσις τοῦ διαζυγίου.

❀ Αἱ καρδίαι εἶναι φρούρια, ὧν οἱ φύλακες διαρκῶς καθεύδουσιν.

❀ Θὰ εὐρεθῇ πάντοτε μία γυνή, εἰς ἣν καὶ ὁ ἀσχημότερος ἀνὴρ θὰ φανῇ ὡραῖος.

